

Ayşe Jale AĞIRBAŞ
DSP İstanbul Milletvekili
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi

Milletvekili Kuruluna
3-12-2008 2/354

ey kılıcı
J. m. d.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yükseköğretim Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Tayfun İLİ
Eskişehir Milletvekili

Hüseyin MELT

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ

Hasan İbrahimoğlu
DSP Denizli Milletvekili

Mustafa Uenal
ADANA MİLLETVEKİLİ

C. Bey

Ayşe Jale AĞIRBAŞ
DSP İstanbul Milletvekili

Hasan Macit
İSTANBUL MİLLETVEKİLİ

Süleyman Yağcı
İSTANBUL MİLLETVEKİLİ

GENEL GEREKÇE

Ülkelerin kalkınma sürecinin temel yapı taşlarından biri eğitime yapılan yatırımlardır. Gelişmiş ülkeler, bu bilinç içerisinde vatandaşlarının eğitim düzeyini artırmaya yönelik çabalara ehemmiyet vermekte, her bireyin eğitim olanaklarından azami yararlanması için kapsamlı çalışmalarda bulunmaktadır. Dünya genelindeki kalkınmışlık göstergeleri dikkate alındığında, eğitilmiş insan gücüne sahip ülkelerin kaynaklarını daha etkili biçimde kullanabildikleri gözlenmektedir. Bu çerçevede, ülkemiz gibi gelişmekte olan ülkelerin genç ve dinamik insan gücünün eğitim düzeyini yükseltmeye yönelik arayışlara öncelik vermesi zaruridir. Bilgi toplumuna dönüşme ve dünyadaki baş döndürücü gelişmelere adapte olabilme sürecinde yükseköğretim kurumlarına büyük görevler düşmektedir. Ülke nüfusunun büyük kısmını oluşturan gençlerimizin, üniversite eğitiminden geçmeleri ve çağın gereklerine uygun biçimde yetişmeleri büyük önem arz etmektedir. Teknolojik ilerlemelerin bilincinde, elde ettiği bilgiyi değerlendirebilen ve araştırmacı kişiliği gelişmiş gençlerin ülke kalkınmasına gerçek anlamda katkı sağlayacakları aşikârdır.

Genç ve parlak beyinlerimize sağladığımız imkânları incelediğimizde üzücü bir tablo ile karşılaşmaktayız. Ülkemizde yükseköğrenime büyük bir talep olmasına rağmen, gerek üniversite kontenjanlarının sınırlı olması, gerekse yetersiz ekonomik koşullar yüzbinlerce gencimizin eğitim hayatına devam etmesine engel teşkil etmektedir. Kontenjanların artırılması genç beyinlerimizin üniversiteye girmelerini sağlama hususunda tek başına yeterli değildir. Özellikle, gelişmişlik düzeyi düşük bölgelerde ve kırsal kesimde yaşayan vatandaşların düştüğü çaresizlik ve yaşadıkları zorluklar son derece düşündürücüdür. Ekonomik zorlukların yanı sıra çok çocuklu aileler, çocuklarının yükseköğretim maliyetlerini finanse edememektedirler. Maddi imkânı olmayan öğrencilerin barınma ihtiyaçları ve öğrenimlerini devam ettirmeleri için devletimiz gerekli katkıyı vermeye çalışsa da, bunun yeterli olmadığı bugüne kadar yaşanan örneklerde açıkça görülmektedir. Yaşamlarını sürdürdükleri yerleşim merkezlerine yakın üniversiteleri kazanamayan gençler, başka bir kentteki üniversiteye gittiklerinde, yaşam koşullarının ağırlığı altında üniversiteyi bırakmak zorunda kalmakta veya ideolojik gruplara tabi olarak okullarını bitirmeye çalışmaktadırlar. Düşünce yapısı yeni yeni gelişen genç dimağların bu tarz bir ikilemin ortasında kalmaları son derece vahim bir durumdur.

Özgür bir düşünce yapısına kavuşmak, vizyonunu ve kişiliğini geliştirmek ülküsüyle ailesinden ve memleketinden ayrılan gençlerin, hoşgörü ve anlayıştan yoksun, otoriter ve baskıcı bakış açılarının eline terk edilmesinin hiç bir rasyonel açıklaması bulunmamaktadır. Gençlerimize okuma imkânı sunmak, onları çeşitli grupların odağı olmaktan kurtarmak, fikri ile vicdanı hür nesiller yetiştirmek için gerekli adımları atmak sorumluluk sahibi makamların öncelikli görevidir. Bu bağlamda, ikamet ettiği yerleşim merkezine yakın üniversiteleri tercih eden gençlerimize bir takım kolaylıklar sağlamaya yönelik kanuni ve idari düzenlemeleri yapmak sorunun çözüm sürecine bir nebze dahi olsa katkı sağlayacaktır.

Önerilen kanun teklifi, ikamet ettiği veya mezun olduğu ortaöğretim kurumunun bulunduğu şehirdeki üniversiteyi tercih eden gençlerimize kontenjan ayrılmasını öngörmektedir. Teklifte, maddi imkânsızlık nedeniyle başka şehirlerdeki üniversitelere gidemeyecek olan başarılı gençlerimizin eğitim alma fırsatına kavuşması ve tek tip insan yetiştiren baskıcı grupların esaretinden kurtarılması amaçlanmaktadır. Bu özellikli durumlar göz önüne alınarak, ikamet ettiği veya mezun olduğu orta öğretim kurumunun bulunduğu kentteki üniversiteleri tercih eden gençlerimize belli sayıda kontenjan ayrılması ve bu yolla onlara bir fırsat verilmesi yerinde bir uygulama olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1. Yapılan değişiklikle ikamet ettikleri veya mezun oldukları ortaöğretim kurumlarının bulunduğu şehirdeki üniversiteyi tercih eden ortaöğretim kurumları mezunlarının belirli bir kontenjan dâhilinde devlet üniversitelerine ve vakıf üniversitelerine girmelerinin sağlanması ile yerleştirme koşullarının YÖK tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesi hükme bağlanmıştır.

MADDE 2. Yürürlük maddesidir.

MADDE 3. Yürütme maddesidir.

YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

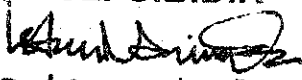
MADDE 1. 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 45'inci maddesine aşağıdaki (g) fıkrası eklenmiştir.

“g) Üniversiteler, ikamet ettikleri veya mezun oldukları şehirdeki üniversiteyi tercih eden ortaöğretim kurumları mezunlarına her bölüm için 3 kişiden az olmamak ve bölüm kontenjanlarının %5'ini geçmeyecek sayıda kontenjan ayırmak zorundadırlar. Bu kişilerin üniversiteye yerleştirme koşulları, Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GIBİDİR

Dr. İrfan NEZİROĞLU
Kanunlar ve Kararlar Müdürü